

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Kaniové a soudců JUDr. Marie Žiškové a JUDr. Zdeňka Kühna v právní věci žalobce: **A. A.**, zastoupeného JUDr. Dagmar Jahnovou, advokátkou se sídlem Generála Hladů 4, Nový Jičín, proti žalované: **Policie České republiky, Oblastní ředitelství služby cizinecké policie Ostrava, Inspektorát cizinecké policie Ostrava**, se sídlem Poděbradova 16/2738, Ostrava, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 22. 4. 2008, č. j. CPOV-198-6/ČJ-2008-61PJ-CI, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 22. 5. 2008, č. j. 22 Ca 124/2008 - 8,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá.**
- II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalované **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Výše označeným rozhodnutím žalovaná (její detašované pracoviště - Skupina povolení pobytu Nový Jičín) zastavila dle § 169 odst. 7 písm. d) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, řízení o žalobcově žádosti ze dne 21. 4. 2008 o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu za účelem podnikání.

Žalobu, kterou žalobce brojil proti uvedenému rozhodnutí (usnesení) žalované, krajský soud odmítl usnesením ze dne 22. 5. 2008 pro nepřipustnost dle § 46 odst. 1 písm. d) a § 68 písm. a) s. ř. s. V odůvodnění uvedl, že proti napadenému rozhodnutí lze podat dle § 81 a násl. správního řádu odvolání, o čemž byl žalobce též poučen. Žalobce však tento řádný opravný prostředek v řízení před správním orgánem nevyčerpal.

Proti tomuto usnesení podal žalobce (dále též „stěžovatel“) včas kasační stížnost. Namítl, že v důsledku odmítnutí žaloby by byl nucen vycestovat z území České republiky, neboť u odvolání podaného proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně byl vyloučen odkladný účinek. Tato situace by s ohledem na konkrétní okolnosti jeho případu znamenaly vážný zásah

do jeho soukromého života a představovala by porušení mezinárodního závazku České republiky dle čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (č. 209/1992 Sb.). Navrhl, aby Nejvyšší správní soud usnesení krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Současně požádal o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. O této žádosti Nejvyšší správní soud samostatně nerozhodoval, neboť rozhodl přímo ve věci samé.

Žalovaná se ke kasační stížnosti nevyjádřila.

Kasační stížnost není důvodná.

V daném případě je předmětem posouzení kasační stížnosti otázka existence důvodů, na jejichž základě krajský soud odmítl žalobcovu žalobu.

Nejvyšší správní soud si nechal předložit správní spisy, z nichž zjistil, že žalobce dne 21. 4. 2008 na detašovaném pracovišti žalované podal žádost o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu. Dne 22. 4. 2008 žalovaná rozhodla o zastavení řízení o této žádosti. Usnesení bylo žalobci doručeno dne 23. 4. 2008. Platnost předchozího povolení k pobytu mu pak končila dne 26. 4. 2008. Proti usnesení o zastavení řízení žalobce podal dne 7. 5. 2008 odvolání, jež odvolací orgán (Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie) rozhodnutím ze dne 6. 10. 2008, č. j. CPR-7756/č.j.:2008-9CPR-C216, zamítl a napadené usnesení potvrdil (z předloženého správního spisu však není nijak zřejmé, že by toto rozhodnutí již bylo žalobci doručeno).

Ze soudního spisu pak vyplynulo, že žalobce podal proti usnesení žalované žalobu již dne 13. 5. 2008.

Podle § 5 s. ř. s. se lze ve správním soudnictví domáhat ochrany práv jen na návrh a po vyčerpání řádných opravných prostředků, připouští-li je zvláštní zákon, pokud nestanoví tento nebo zvláštní zákon jinak. Soudní řád správní tak důsledně zavádí tradiční žalobní řízení, kdy soudní ochrana nastupuje teprve poté, kdy jsou vyčerpány možnosti nápravy nezákonného nebo vadného rozhodnutí prostředky správního řízení. Nevyčerpání řádných opravných prostředků žalobcem je za podmínek stanovených v § 68 písm. a) s. ř. s. důvodem nepřipustnosti žaloby a takovou žalobu proti rozhodnutí správního orgánu soud odmítne podle ustanovení § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s.

Podmíněnost vyčerpání opravných prostředků ve správním řízení před podáním žaloby k soudu je nutno vnímat jako provedení zásady subsidiarity soudního přezkumu a minimalizace zásahů soudů do správního řízení. To znamená, že účastník správního řízení musí zásadně vyčerpat všechny prostředky k ochraně svých práv, které má ve svojí procesní dispozici, a teprve po jejich marném vyčerpání se může domáhat soudní ochrany. Soudní přezkum správních rozhodnutí je totiž koncipován až jako následný prostředek ochrany subjektivně veřejných práv, který nemůže nahrazovat prostředky nacházející se uvnitř veřejné správy.

V projednávané věci byla podána žaloba proti usnesení žalované, kterým bylo zastaveno řízení o žádosti o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu. Proti tomuto rozhodnutí je možno se odvolat (§ 76 odst. 5 správního řádu), o čemž byl stěžovatel řádně poučen. Stěžovatel této procesní možnosti využil a odvolání podal. Krátce poté pak proti usnesení žalované podal též předmětnou žalobu. Tak však učinil za procesní situace, kdy ještě nebylo rozhodnuto o podaném odvolání, tedy v době, kdy ještě nevyčerpal řádný opravný prostředek v řízení před správním orgánem. Krajský soud tak správně podanou žalobu

posoudil jako nepřipustné podání. Výše uvedené principy znemožňují soudům ingerovat do stále probíhajícího správního řízení způsobem, jehož se domáhal žalobce, a to i za situace, kdy podání opravného prostředku přípuštěného procesními předpisy upravujícími průběh správního řízení, nemá ve vztahu k rozhodnutí správního orgánu I. stupně odkladný účinek.

K uvedenému je nutno dodat, že posouzení předmětné žaloby coby nepřipustného podání žalobci samozřejmě nebrání v podání žaloby proti zmiňovanému rozhodnutí odvolacího orgánu ze dne 6. 10. 2008, ve lhůtě 30 dnů od jeho doručení (§ 172 odst. 1 zákona o pobytu cizinců).

Z obdobných důvodů pak kasační soud neshledal důvodnou ani námitku poukazující na zásah do žalobcova soukromého života v souvislosti s vyloučením odkladného účinku odvolání proti usnesení o zastavení řízení a tedy s povinností vycestovat po ukončení platnosti dosavadního povolení k pobytu z území České republiky, představující dle žalobce porušení mezinárodního závazku České republiky podle čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod.

Tak závažný zásah si lze v dané oblasti představit zejména u rozhodnutí o správním či soudním vyhoštění (podle § 118 odst. 1 zákona o pobytu cizinců se správním vyhoštěním rozumí „*ukončení pobytu cizince na území, které je spojeno se stanovením doby vycestování z území a doby, po kterou nelze umožnit cizinci vstup na území*“). Povaha usnesení o zastavení řízení o žádosti o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu a s tím spojeného uplynutí doby platnosti povolení k pobytu je sice poněkud odlišná, umožňuje totiž cizinci využitím dalších instrumentů zákona o pobytu cizinců (byť spojeným s nutnými administrativními úkony) legální pobyt na území, pro věc je nicméně podstatné, že k poskytnutí ochrany před negativními dopady takového dosud nepravomocného rozhodnutí neslouží institut žaloby proti rozhodnutí správního orgánu, neboť správní soud není v rámci řízení o takové žalobě oprávněn zasahovat do dosud pravomocně neskončeného správního řízení.

Pro úplnost je vhodné uvést, že škoda, která by cizinci vznikla v souvislosti s nezákonným usnesením o zastavení řízení o jeho žádosti o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu, by mohla být předmětem řízení podle zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o změně zákona České národní rady č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád).

Nejvyšší správní soud tedy shledal námitky žalobce nedůvodnými. Jelikož v řízení nevyšly najevo ani žádné vady, k nimž musí kasační soud přihlížet z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 s. ř. s.), zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 věta druhá s. ř. s.).

O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 za použití § 120 s. ř. s. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměl úspěch; žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladu řízení příslušelo, náklady řízení nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 23. října 2008

JUDr. Lenka Kaniová
předsedkyně senátu